

wordt gedoemd tot economische en politieke onderworpenheid, de bezittende klasse ontaardt en tot gewetenloosheid vervalt, terwijl de geheele menschheid erdoor vervalt tot karakterloosheid;

5e. dat de maatschappij zoodanig moet worden hervormd, dat daaruit de groepen met verschillende en tegengestelde belangen verdwijnen, om plaats te maken voor één enkele gemeenschap, waarvan alle leden gelijkelijk belang hebben bij elkanders welvaart en gelijkberechtigtheid;

6e. dat daarvoor noodig is, dat de voortbrengingsmiddelen tot gemeenschappelijk bezit worden gemaakt en op systematische wijze worden aangewend in het algemeen belang;

7e. dat in den strijd, die daarvoor noodzakelijk moet worden gevoerd, de arbeidende klasse zich tot een zelfstandige economische, politieke, geestelijke en ethische macht moet vormen, ten einde op elk gebied tegen de bezittende klasse te kunnen strijden, omdat de geschiedenis bewijst, dat nog nooit een heerschende klasse vrijwillig afstand van hare macht heeft gedaan;

8e. dat in dien strijd de hervormingen en verbeteringen van den toestand der arbeidende klasse, bij handhaving van het privaateigendom van de voortbrengingsmiddelen, slechts van tijdelijke waarde zijn en alleen aanvaard kunnen worden als middelen om de arbeidende klasse strijdvaardiger te maken;

9e. dat de arbeidende klasse zich in dien strijd moet bedienen van alle middelen, welke aan de bereiking van haar doel bevorderlijk kunnen zijn, doch dat die strijd allereerst is een economische, waaraan de strijd om politieke rechten ondergeschikt is, omdat de politieke macht eener maatschappelijke klasse in wezen nooit iets anders is dan een afspiegeling van hare economische en geestelijke macht;

10e. dat in dezen strijd van de arbeidende klasse de arbeiders der geheele wereld zich solidair moeten gevoelen.

Verkiezingsprogram.

1. Gelijkberechtigtheid van mannen en vrouwen.
2. Afschaffing van het Koningschap; instelling van een republikeinschen regeringsvorm; democratisering van alle openbare bestuurslichamen; invoering van het Volksreferendum.
3. Afschaffing van de geheime diplomatie; openbaarheid van buitenlandsche politiek; traktaatrecht bij de volksvertegenwoordiging; beslechting van internationale geschillen door scheidsrechtspraak; deelname aan een bond van naties.
4. Afschaffing van leger en vloot; invoering van volkswapening ter verdediging van de sociale gemeenschap; vrijstelling van oefening in den wapenhandel van wie daartegen principieele bezwaren hebben.
5. Indië los van Holland.
6. Scheiding van Kerk en Staat.
7. Afschaffing van alle indirecte belastingen.
8. Vrijstelling van directe belastingen beneden een bij de wet te bepalen minimum-inkomen, belangrijk hooger dan het bestaande; sterke progressieve belasting op inkomen, verhooging der successie-belasting en invoering van staats-erfrecht in de derde linie, als overgangsmaatregel tot algemeen staats-erfrecht.
9. Bevordering door den Staat van goedkoope en veelvuldige produktie en transport van artikelen van algemeen belang, met zooveel mogelijk vermindering van staatsexploitatie.
10. Kostelooze toegang tot alle onderwijsinrichtingen, met toekenning van financieelen steun wegens derving van loon boven den 14-jarigen leeftijd, en beneden een bepaalden welstandsgrens van ouders of voogden.
11. Uitbreiding van den leerplichtigen leeftijd tot 14 jaar, met verstrekking van leermiddelen en zoo noodig voeding en kleding.

12. Volledige erkenning der vakverenigingen bij het vaststellen der arbeidsvoorwaarden en het oplossen van geschillen in openbare en semi-openbare bedrijven en industrieën.

13. Invoering van den 8-urigen arbeidsdag voor alle arbeiders en een wekelijkschen rustdag van 42 achtereenvolgende uren.

14. Afschaffing van de huisindustrie en van nachtarbeid in alle bedrijven, waar dit technisch mogelijk is.

15. Verbod van nachtarbeid voor jeugdige arbeiders tot 18 jaar en voor vrouwen.

16. Verbod van arbeid in loondienst voor kinderen beneden 14 jaar.

17. Uitbreiding van sociale wetgeving, ruime invaliditeits-, ziekte-, ouderdoms- en werklozenverzorging, strenger voorschriften ten opzichte van veiligheid en hygiëne.

18. Toezicht op de naleving der arbeidswetten door ambtenaren, aangewezen door en verantwoordelijk aan de respectieve vakverenigingen.

19. Intrekking der stakingswetten van 1903.

20. In tijden van economische crisis inventarisatie en inbeslagneming van alle directe levensbehoeften en gelijke distributie, regeling van in- en uitvoer door den staat, met toekenning van een minimumwinst aan erkende producenten en handelaren.

21. Confiscatie van oorlogswinsten.

22. Krachtige bestrijding van drankgebruik, o. a. door een wettelijke regeling van de plaatselijke keuze.
